

POSUDEK MAGISTERSKÉ DIPLOMOVÉ PRÁCE

katedra mezinárodních vztahů IPS UK FSV

Posudek na magisterskou diplomovou práci zpracovanou na katedře mezinárodních vztahů IPS by měl obsahovat Vaše vyjádření k následujícím bodům. Při zpracování posudku můžete použít následující část tohoto souboru, kde vyplníte své hodnocení do jednotlivých polí.

Jméno diplomanta/ky

Zuzana Zalánová

Název práce

Conflict Prevention in Uzbekistan and Turkmenistan

Konzultant/ka práce

PhDr. Martina Klimešová

Oponent/ka práce

PhDr. Ondřej Ditrych, MPhil.

semestr/rok

počet stran

počet znaků

107 (135)

1. koncepce práce

Tématem předkládané diplomové práce je prevence konfliktu v dvou postsovětských republikách střední Asie, Uzbekistánu a Turkmenistánu. Autorka provedla komparativní analýzu jak konfliktního potenciálu v obou zemích s využití konceptuálního rámce sektorů bezpečnosti Kodaňské školy, tak v současnosti uplatňovaných preventivních akcích a obecněji strategií předcházení vnitřním konfliktům.

Práce je koncipována jasně, přehledně a smyslně. Autorka dobře zdůvodňuje výběr tématu i studovaných případů, autoritativních režimů v „nedokonavém“ přechodu (podmíněnost této teleologické charakterizace liberální ideologií stojí za to zmínit, není zde však vytýkána jako nedostatek). Definuje také výzkumné otázky (konfliktní potenciál, preventivní činnosti a vyhodnocení faktorů jejich selhání) a metodologii, na jejichž základě na ně hledá odpověď. Struktura práce sleduje logický postup argumentu: teoretický rozbor hlavních konceptů, který je významnou předností práce – mimo jiné i proto, že nabízí historickou perspektivu i kritické zhodnocení – následují kapitoly věnované konfliktnímu potenciálu, preventivním akcím a jejich vyhodnocení.

Autorka postupuje disciplinovaně, v souladu s cíli, které si vytkla logicky (byť operacionalizaci v části 2.2.5 by bylo bývalo vhodné podřadit pod metodologickou část a analýza mohla být součástí již kapitol věnovaných samotným případům, které se nemusely omezovat na – poměrně vyčerpávající – představení empirického materiálu, k němuž se tak později musela znovu vztahovat, tj. *revisit*). Velkým kladem práce jsou tabulky jako přehledný nástroj prezentace závěrů.

Vzhledem k tomu, že – jak naznačuje již stanovení výzkumných otázek – je práce svou povahou navzdory využití relevantních konceptuálních rámců ateoretická (tj. nesnaží se na obecné rovině vysvětlovat či interpretovat) a její metodologie je poněkud volnější (tj.

neodpovídá zcela standardní metodě zpracování komparativních případových studií; cf. Karlas 2008), jsou nicméně výsledky komparativní analýzy poměrně omezeny (stejně podmínky vedoucí ke stejným výsledkům) a závěry se zdají být odvozeny spíše z obecných předpokladů než této analýzy samotné.

2. zpracování tématu (výběr zdrojů pro jednotlivé aspekty zvolené problematiky, interpretace přebíraných poznatků, argumentace, formulace vlastních poznatků, včetně vyvození závěrů, přesnost vyjadřování; příp. práce s daty – úplnost, přesnost, správnost postupů; konformita s projektem);

Zpracování teoretické literatury i empirického materiálu je na velmi vysoké úrovni vysoce převyšující základní požadavky kladené na práce tohoto typu. Autorka nabídla velmi slušné shrnutí relevantní teoretické literatury a až na výjimky, např. Galtunga, také interpretovala závěry jejích autorů bezchybně). Bohatý je i empirický materiál, ve kterém se jistě zorientovala a odpovídajícím způsobem jej využila při formulaci vlastních poznatků.

3. standardy vědeckého textu (bibliografie, odkazy, citace);

Práce splňuje standardy vědeckého textu, za zmínku stojí jen poněkud osobitý způsob citování podle harvardského stylu, který si autorka osvojila (závorka následující za tečkou uzavírající předchozí větu).

4. stylistická a jazyková úroveň textu;

Stylisticky i jazykově je práce na vynikající úrovni.

5. formální úplnost výtisku (čestné prohlášení, obsah, resumé, projekt);

Obdržený výtisk je úplný.

6. dílčí připomínky (pokud nejsou uvedeny jako součást hodnocení výše uvedených aspektů práce); příp. náměty či otázky k obhajobě;

Vedle výše uvedených připomínek bych rád zmínil ještě následující:

- Přestože se autorka nechává inspirovat Kodaňskou školou, její chápání bezpečnostních hrozeb se zdá být objektivní, tj. poněkud bezproblémově je zvětšuje (ostatně stejně jako liberální model západního státu coby ideál správné vlády, řádu a míru a „rozvoje“ jako cesty k naplnění těchto cílů).
- Nejsem si zcela jistý, o jakých sousedních státech autorka hovoří v souvislosti

s demokratizačními hnutími a změnou režimů. Není to přitom zcela nepodstatné, protože na tomto základě předpokládá reálnou možnost změny i v Uzbekistánu a Turkmenistánu (byť později věnuje rozvíjí tezi o tom, že demokratické hodnoty nejsou v tamních společnostech zakořeněny).

- Autorka se v analýze konfliktního potenciálu omezuje na tři z pěti sektorů stanovených Waeverem a Buzanem. Pominutí vojenské bezpečnosti považují za relevantní v důsledku omezení se na vnitrostátní konflikty. Naopak environmentální bezpečnost však považují ve středoasijském kontextu za velmi důležitou (cf. Karakalpakastán), byť ve spojení s jinými dimenzemi (ekonomickou nebo sociální).
- Byť nechci upírat teoretickou relevanci starým weberovským konceptům jako je patrimonialismus nebo sultanismus, domnívám se, že alternativní koncepcí uchopení politického vývoje v řadě postsovětských republik a tamního konfliktu, kterou by autorka mohla považovat za inspirativní, je například Derlugianova, Wallersteinem a Bourdieum inspirovaná systémová analýza rozpadu *developmental state* a související dynamiky elit v kontextu včlenění tohoto prostoru coby periferie do kapitalistické světoekonomiky.

7. celkové hodnocení (práce ne/odpovídá požadavkům kladeným na DP; ne/doporučení práce k obhajobě; nejsilnější, příp. nejslabší stránky práce; příp. doporučení na zvláštní ocenění [pochvala děkana za vynikající DP]);

Práce odpovídá požadavkům kladeným na diplomové práce a doporučuji ji k obhajobě. Za její nejsilnější stránky považuji jasnou koncepci, disciplinovaný postup, kritickou práci s teoretickou literaturou i empirickými daty a přehlednou prezentaci závěrů. Slabší stránkou, díky níž zůstává (vysoký) potenciál práce ne zcela využit, je potom její faktická ateoretičnost a poněkud volnější metodologie.

8. navrhovaná klasifikace.

Výborně.

datum

podpis

26.1.2011